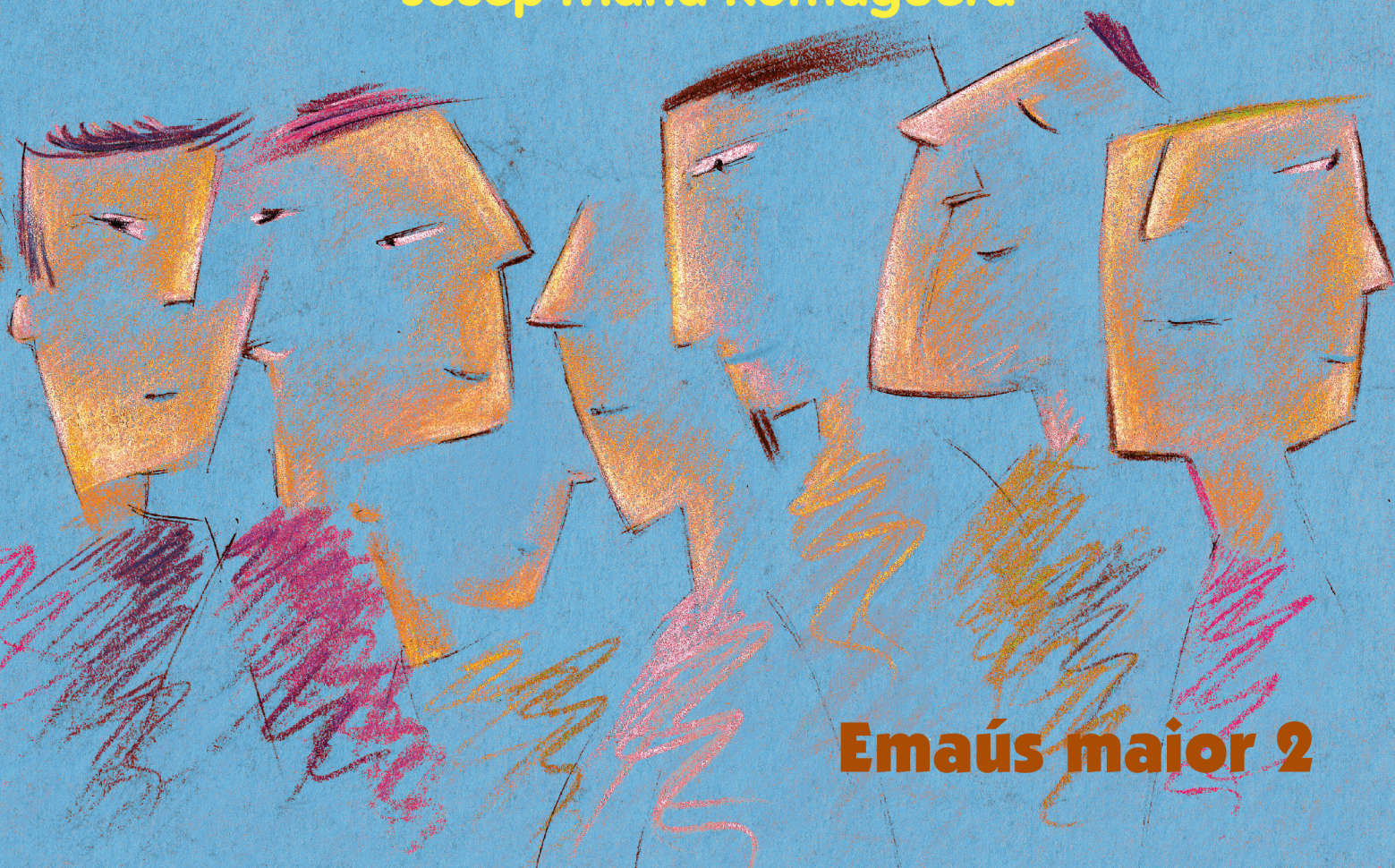


L'evangeli al mig de la vida

Diumenges i festes del cicle C

Josep Maria Romaguera



Emaús maior 2

Epifania del Senyor

Evangelí de Mateu

¹ Després que Jesús va néixer a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren uns savis d'Orient i, en arribar a Jerusalem, ² preguntaven:

– On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo.

³ Quan el rei Herodes ho va saber, es va inquietar, i amb ell tot Jerusalem. ⁴ Herodes va convocar tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. ⁵ Ells li respongueren:

– A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta:

⁶ “I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble”.

⁷ Llavors Herodes cridà en secret els savis, va demanar-los el moment exacte en què se'ls havia aparegut l'estrella ⁸ i els encaminà a Betlem dient-los:

– Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant; i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, perquè jo també pugui anar a adorar-lo.

⁹ Després de sentir aquestes paraules del rei, es posaren en camí. Llavors l'estrella que havien vist sortir començà a avançar davant d'ells, fins que s'aturà damunt el lloc on era l'infant. ¹⁰ L'alegria que tingueren en veure l'estrella va ser immensa. ¹¹ Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra.

¹² I, advertits en somnis que no anessin pas a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí.

(2,1-12)

Notes sobre algunes particularitats del text

- La referència al “temps d'Herodes el Gran” (1), que va regnar a Judea de l'any 37 a l'any 4 aC, ens ajuda a situar el naixement de Jesús entre l'any 7 i el 5 aC, probablement.
- Els “savis d'Orient” (1) no és clar qui són, ni quants són. Potser es tracta d'uns astròlegs de Babilònia o de Pèrsia.
- L'estrella (2), és una probable al·lusió a Nm 24,17, on Balaam anuncia l'aparició d'una estrella de Jacob. En temps de Jesús, aquest text era interpretat en sentit messiànic.
- També aquí (6), com en tot aquest pròleg de Mateu, hi ha referències als profetes, amb la intenció d'indicar que allò que anunciaven les Escriptures es compleix plenament en Jesús.
- Sobre els somnis (12), recordem que són un mitjà sovint emprat a la Bíblia per a dir que Déu es manifesta a persones concretes.

Notes per a fixar-nos en Jesús i l'Evangelí

- “El Rei dels jueus” (2), és un títol aplicat a Jesús freqüentment en els evangelis. En aquest de Mateu (també en els altres evangelis) cal citar,

sobretot, que surt el context de la passió (27,11.29.37). En altres ocasions es parla de Jesús com a rei d'Israel (27,42). És un títol directament relacionat amb el Messies, però Pilat l'entén en sentit polític; i els qui acusen Jesús, els qui el volen eliminar, aprofiten que Pilat ho entén així per a presentar-lo com un revolucionari polític.

- El terme “adorar” (2), en el seu original grec indica alhora l'homenatge retut al rei que acaba de néixer i l'adoració que es mereix pel fet de ser Fill de Déu. Aquesta és l'adoració que fan de Jesús els deixebles (14,33), i, quan el troben ressuscitat, les dones i els apòstols (28,9.17).
- El paper d'Herodes, conegut per la seva crueltat, en aquesta escena pretén indicar que Jesús, des del seu naixement, pateix la desconfiança i el rebuig de les autoritats del seu poble. La qüestió de fons és la reialesa: ¿qui té per rei el poble de Déu?
- Mateu té interès a relacionar el naixement de Jesús amb Betlem, el poble de David (5-6). Ho reforça citant Miquees (Mi 5,1.3; en relació, també, amb 2Sa 5,2 i 1Cr 11,2). Així insisteix en la seva condició de Messies.
- L'evangeli no diu que els “savis” fossin reis, però els presents que ofereixen (11) són reials, no per referència a ells sinó a aquell a qui adoren; així destaquen que Jesús és el Rei-Messies.
- Aquestes ofrenes (11) recorden Is 60,6, on es descriu l'anada de pobles estrangers a Jerusalem per oferir tota mena de dons. També el Salm 72,10-11.15. Així els savis d'Orient representen totes les nacions de la terra.
- La visita dels “savis d'Orient” és l'escenificació de l'acolliment que els pagans han donat a Jesús com a Messies. Un acolliment que contrasta amb el rebuig per part d'Israel, representat per les seves autoritats.

Pensem-hi i fem-ne pregària

¿Què descobreixo de Jesucrist i de l'Evangeli?

¿És a Jesucrist, el Ressuscitat, a qui “adoro” en la meua vida: amb les meves actituds, amb les meves accions, amb les meves paraules, amb les meves decisions...? ¿Deixo que Ell regni en la meua vida?

¿En quins fets viscuts aquests dies, i en aquestes festes, he “vist” que Jesús és buscat, acollit i adorat per alguns i rebutjat per d'altres? ¿On he estat jo?

Crides que el Pare em fa –ens fa– avui a través d'aquest evangeli, i compromís o compromisos que em convida a prendre.

Pregària. Diàleg amb Jesucrist donant gràcies, demanant el seu ajut...

Baptisme del Senyor

Evangelí de Marc

En aquell temps, ¹⁵ el poble vivia en l'expectació, i tots pensaven si Joan no fóra potser el Messies. ¹⁶ Joan respongué dient a tothom:

-Jo us batejo amb aigua, però ve el qui és més fort que jo, i jo no sóc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies: ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.

²¹ Tot el poble es feia batejar, i Jesús també fou batejat. Mentre pregava, el cel s'obrí, ²² i l'Esperit Sant baixà cap a ell en forma visible, com un colom, i una veu digué des del cel:

-Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.

(3,15-16.21-22)

Notes per a fixar-nos en Jesús i l'Evangelí

- Els evangelistes tenen interès a deixar clar qui és Jesús des del principi dels seus escrits. Així, els qui llegeixin o escoltin l'evangelí ja saben que Jesús, que “batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc” (16), no és un deixeble de Joan Baptista (16) sinó que és el “Fill” (22) de Déu, “el Messies” (15), *el Servent* de Déu (Is 42,1).
- Lluc no diu que Jesús rebi el baptisme de Joan; diu que “també fou batejat” un dia que “tot el poble es feia batejar” (21). De fet, abans del baptisme de Jesús, Joan ha estat tancat a la presó (Lc 3,20). La situació de Joan en relació “al Messies” (15) que “ve” (16) s'expressa amb la imatge de “deslligar-li les corretges de les sandàlies” (16), una de les tasques que havien de fer els esclaus quan el seu amo tornava a casa. Joan “no és digne” ni de fer això que fan els esclaus: Jesús és l'esclau de tots, és *el qui serveix* (Lc 22,27).
- Amb Jesús comença una cosa nova. Amb Joan Baptista acaba l'Antiga Aliança i amb Jesús comença la Nova i definitiva Aliança de Déu amb el seu Poble: el Fill de Déu viu la vida del seu poble, totalment immers: “tot el poble... Jesús també” (21).
- “El cel s'obrí” (21): Déu entra en la història humana. És el que demanava la litúrgia d'Advent quan amb el profeta dèiem: *Oh, si esquincessis el cel i baixessis!* (Is 63,19). És el que celebra la litúrgia de Nadal: *El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres* (Jn 1,14). Des d'ara ja no hi haurà separació entre el cel i la terra, entre Déu i la humanitat... entre nosaltres tampoc, per tant.
- “L'Esperit Sant baixà cap a ell en forma visible” (22): amb aquesta imatge Lluc pretén expressar no una aparença, no una cosa que veies algú, sinó la forma de baixar, “com un colom” (22). Recorda moltes altres pàgines de la Bíblia:
- Baixar per reposar: *L'Esperit del Senyor reposarà damunt d'ell: esperit de saviesa i d'enteniment, esperit de consell i*

de fortalesa, esperit de coneixement i de reverència pel Senyor (Is 11,2).

- Recorda el primer relat de la Creació, quan diu que *l'Esperit de Déu planava sobre les aigües* (Gn 1,2) i que *Déu digué: fem l'home a imatge nostra, semblant a nosaltres* (Gn 1,26).
- També recorda el *colom* que *duia al bec una fulla d'olivera* indicant que *les aigües del diluvi havien minvat* (Gn 8,6-12): era el signe d'una nova creació –*set dies* (Gn 8,12)–, la humanitat podia tornar a començar.
- I, encara, sobre la renovació de la creació: *quan envies el teu alè, reneix la creació i renoves la vida sobre la terra* (Sl 104[103],30). Per l'Esperit, Déu ens re-crea, re-fà la nostra identitat segons el seu pla de sempre (Gn 1,26).
- Les paraules que es diuen “des del cel” (22) tenen ressons bíblics: *Ara proclamo el decret del Senyor. Ell m'ha dit: «Tu ets el meu fill; avui jo t'he engendrat»* (Sl 2,7); *Aquí teniu el meu servent, que jo sostinc, el meu elegit, en qui m'he complagut. He posat damunt d'ell el meu Esperit perquè porti la justícia a les nacions* (Is 42,1). Aquesta presentació de Jesús fent referència al servent sofrent (Is 42,1-9; 49,1-6; 50,4-9; 52,13-53,12), el situa com el Messies que no venç pel poder sinó per l'entrega. Alhora, el situa des del començament com el servidor: *Perquè, ¿qui és més important, el qui seu a taula o el qui serveix? ¿No ho és el qui seu a taula? Doncs jo, enmig de vosaltres, sóc com el qui serveix* (Lc 22,27).
- * Avui és ocasió per a renovar les nostres promeses baptismals, la nostra militància:
 - Pel Baptisme-Confirmació vam ser units a Jesucrist, “el Fill estimat” (22).
 - L'Esperit que hi vam rebre ens va donar la identitat de fills estimats de Déu, germans en la comunitat que és l'Església: *La meva mare i els meus germans són els qui escolten la paraula de Déu i la compleixen* (Lc 8,21).
 - I hi vam rebre el do del seguiment amb la missió de donar testimoni per l'entrega i el servei: *si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui cada dia la seva creu i que em segueixi* (Lc 9,23); *el més important entre vosaltres ha d'ocupar el lloc del més jove, i el qui mana, el lloc del qui serveix* (Lc 22,26).

Pensem-hi i fem-ne pregària

¿Què descobreixo de Jesucrist i de l'Evangeli?

¿En quins fets viscuts aquests dies hi he pogut fer experiència de que el cel s'ha obert i Déu és entre els joves, els infants, els pobres, els treballadors ...?

¿En quines coses de la meua vida hi reconec la identitat i la missió que Déu m'ha donat i que he rebut pel baptisme i la confirmació?

Crides que el Pare em fa –ens fa– avui a través d'aquest evangeli, i compromís o compromisos que em convida a prendre.

Pregària. Diàleg amb Jesucrist donant gràcies, demanant el seu ajut...